

Skadeforsikring FRITIDSBÅT NÆRING 658-01, gyldig fra 01.10.2015

INNHOOLD

1.	Generelt om forsikringen.....	3
1.1	Innledende bestemmelser.....	3
1.2	Hvem forsikringen gjelder for	3
1.3	Krav til registrering.....	3
1.4	Hvor forsikringen gjelder	3
2.	Båtansvar.....	3
2.1	Hva er forsikret	3
3.	Delkasko	4
3.1	Hva er forsikret	4
3.2	Hvilke skader som erstattes.....	5
4.	Kasko.....	5
4.1	Hvilke skader som erstattes.....	5
5.	Erstatningsoppgjør/Forsikringssum	5
5.1	Forsikringssum	5
5.2	Erstatningsoppgjør båtskade	5
5.3	Erstatningsoppgjør fastmontert utstyr	7
5.4	Erstatningsoppgjør ved båteredning	7
5.5	Egenandeler	7
5.6	Ting som kommer til rette	8
5.7	Regress	8
6.	Begrensninger	8
6.1	Forsikringen omfatter ikke.....	8
7.	Skademelding / Plikter ved skade.....	9
7.1	Plikt til å melde skade	9
7.2	Dokumentasjon.....	9
7.3	Overdragelse av gjenstander.....	9
8.	Identifikasjon og endring av risiko.....	10
8.1	Identifikasjon.....	10
8.2	Endring av risiko	10
8.3	Hvilke forhold vurderes som risikoendring	10
9.	Sikkerhetsforskrifter	10
9.1	Konsekvenser ved brudd på sikkerhetsforskrift	10
9.2	Sikkerhetsforskrift for bruk og vedlikehold	10
9.3	Sikkerhetsforskrift for tyveri/hærverk.....	11
9.4	Sikkerhetsforskrift for brann	11
9.5	Sikkerhetsforskrift for tilsyn, opplag og transport	11
10.	Korttidforsikring og tilbakebetaling av premie	12
10.1	Korttidforsikring og tilbakebetaling av premie.....	12

11.	Rettshjelp	12
11.1	Hvem forsikringen gjelder for	12
11.2	Hvor forsikringen gjelder	12
11.3	Hva er forsikret	12
11.4	Domstoler	12
11.5	Virkefelt	12
11.6	Saksomkostninger ved forlik	13
11.7	Egenandel	13
11.8	Forsikringssum	13
11.9	Forsikringen dekker ikke utgifter ved	13
11.10	Sikredes informasjonsplikt	14
11.11	Sikredes øvrige plikter	14
11.12	Andre bestemmelser	14
12.	Fører og passasjerulykke	14
12.1	Hvem forsikringen gjelder for	14
12.2	Hva er forsikret	15
12.3	Hvilke skader som dekkes	15
12.4	Hvilke skader som ikke dekkes	15
12.5	Plikter ved skade	15
12.6	Dødsfall	16
12.7	Livsvarig invaliditet	16
12.8	Utbetaling av erstatning	16

1. GENERELT OM FORSIKRINGEN

1.1 Innledende bestemmelser	<p>Forsikringsavtalen med Nemi Forsikring AS, heretter kalt Selskapet, består av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsikringsbeviset • Dette vilkåret – FRITIDSBÅT NÆRING 658-01 • Særskilte vilkår angitt i forsikringsbeviset • Generelle vilkår Skadeforsikring • Andre bestemmelser gitt i, eller med hjemmel i lov eller forskrift. • Særskilt nevnes: <ul style="list-style-type: none"> - LOV-1989-06-16-69 om forsikringsavtaler (heretter kalt FAL) - LOV-2005-06-10-44 om forsikringsvirksomhet <p>Teksten i Forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkårene. Produktvilkåret gjelder foran Generelle vilkår Skadeforsikring. Forsikringsbeviset, forsikringsavtalen og forsikringsvilkårene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes. Er det inngått avtaler utover standardvilkåret vil dette fremgå av forsikringsbeviset.</p> <p>Forsikringen gjelder ikke for båter som leies ut.</p> <p>Følgende båttyper kan ikke forsikres:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Husbåt • Båter bygget for hastighetsrace • Seilbåter bygget kun for regattadeltagelse • Trimaraner • Båter under bygging
1.2 Hvem forsikringen gjelder for	<p>Forsikringstaker, eier og enhver rettmessig bruker av båten.</p> <p>Fremgår det av forsikringsbeviset at forsikringen er utvidet til å omfatte andre som har økonomisk interesse i at båten ikke skades eller går tapt, gjelder også forsikringen for den som mottar særlig bekreftelse fra selskapet på dette.</p> <p>FAL par. 7-1 er fraveket til fordel for foranstående.</p>
1.3 Krav til registrering	<p>Alle båter med motoreffekt på 10 hk eller mer, samt seilbåter på 4,5 meter eller mer, omfattes bare av forsikringen når det er registrert i et sentralt offentlig tilgjengelig fritidsbåtregister og er påsatt kjennemerker. Det gis en frist på en måned etter avtaledato til påsetting av nye kjennemerker dersom eierskifte har funnet sted.</p>
1.4 Hvor forsikringen gjelder	<p>Hele året i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Norge, Sverige, Danmark, Finland og i disse lands farvann ut til 12 nautiske mil fra grunnlinjen • Kattegat og i Skagerrak øst for en linje trukket mellom Lindesnes og Hirtshals • Østersjøen, Finskebukta og Bottenvika. <p>I tidsrommet 01.04. til 30.09.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Øvrige Europa og europeiske farvann inntil 200 nautiske mil av grunnlinjen (fastlandet).

2. BÅTANSVAR

2.1 Hva er forsikret	<p>Nemi svarer for rettslig erstatningsansvar som sikrede i egenskap av eier av det forsikrede fartøyet kan pådra seg, for så vidt ansvaret er en følge av skade på en annens person eller ting, samt for tilsvarende ansvar som rettmessig bruker/fører av fartøyet i denne egenskap pådrar seg.</p>
-----------------------------	---

	<p>Er skade voldt ved handling som er foretatt i forsikringstiden, svarer Selskapet også for følger av handlingen som inntreffer etter at forsikringstiden er ute. På den annen side svarer Selskapet ikke for følger av skadevoldende handling som er foretatt før forsikringstiden begynte. Er skade voldt ved unnlatelse, regnes ansvaret i tilfelle som oppstått den dag den unnlatte handling senest måtte ha vært foretatt om skaden skulle vært unngått.</p> <p>Reises erstatningskrav mot sikrede, eller det kan ventes at krav blir reist, må selskapet underrettes uten ugrunnet opphold.</p> <p>Uten selskapets samtykke må sikrede ikke innrømme noen erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.</p> <p>Blir søksmål reist mot sikrede, og ansvaret etter saksøkerens begrunnelse omfattes av forsikringen, fører Selskapet saken og betaler omkostningene ved søksmålet. Er Selskapet villig til å ordne en sak i minnelighet, eller vil det betale ansvarssummen, svarer Selskapet ikke for videre utgifter ved tvisten.</p> <p>Selskapets høyeste ansvarssum ved en og samme hendelse er begrenset til kr 3.000.000.</p> <p>Ansvar som på grunn av tilsagn, avtale eller tjenesteforhold faller utenfor det alminnelige – ikke kontraktsmessige – erstatningsansvar, er unntatt.</p> <p>Selskapet svarer ikke for ansvar som sikrede pådrar seg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • For skade på eller tap av ting som tilhører en annen, men som sikrede selv eller noen på dennes vegne har i besittelse eller bruker. Ansvar for skade på det forsikrede fartøyet med tilbehør, er under ingen omstendighet dekket av ansvarsforsikringen. • Overfor medlemmer av sikredes familie. Til familie regnes ektefelle, foreldre, søsken, barn og barns ektefelle. Selskapet svarer heller ikke for skade overfor medeiere for skade på ting som eies i fellesskap, eller som disponeres av sikrede. • Ved skade oppstått under transport av de forsikrede ting.
--	---

3. DELKASKO

3.1 Hva er forsikret	<p>I stedet for FAL § 6-1 gjelder:</p> <p>Båtskadeforsikring Ved båtskadeforsikring omfatter forsikringen innenfor avtalt forsikringssum, gjenanskaffelsesverdien beskrevet i pkt. 1 om erstatningsoppgjør for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skrog med eventuell motor/seil som nevnt i forsikrings-beviset. • Tilbehør som har naturlig sammenheng med fartøyets bruk. • Radio, musikk/bildeanlegg og PC til navigasjon med tilbehør – som er fastmontert/montert i tyverikassett – begrenset til kr 10.000 til sammen (førsterisiko). <p>Ut over avtalt forsikringssum for fartøyet omfatter forsikringen – begrenset til kr 10.000 pr. skadetilfelle (førsterisiko) – bagasje som befinner seg ombord. Er denne forsikringssummen tilstrekkelig, omfatter forsikringen også bagasje som tilhører andre. Løs radio/kassett-/CD-/spiller/TV/datautstyr og CD-/DVD -plater og programvare betraktes som bagasje. Erstatning for lyd/bildekassetter,-plater og programvare er begrenset til kr 1.000 innenfor forsikringssummen.</p>
-----------------------------	--

3.2 Hvilke skader som erstattes	<p>a. Brann Skade som følge av brann, eksplosjon, og lynnedslag.</p> <p>b. Tyveri Skade som følge av tyveri av båten eller deler av denne, brukstyveri, forsøk på tyveri og hærverk.</p> <p>Det ansees ikke som tyveri om den skyldige tilhører sikredes husstand eller er ansatt (jf. straffelovens §. 260).</p>
--	---

4. KASKO

4.1 Hvilke skader som erstattes	<p>Når kasko er tegnet gjelder dekningene som er nevnt i punktet om delkasko og i tillegg:</p> <p>a. Kaskoskade Dekker skade som følge av at fartøyet har vært utsatt for sammenstøt, kantring, synking eller annen tilfeldig plutselig ytre påvirkning. I tillegg dekkes skade på rigg og følgene av dette.</p> <p>b. Båttredning Ved avtale om kaskoforsikring dekkes i tillegg rimelige utgifter til slep til nærmeste trygge fortøyningssted etter plutselig og uforutsett uhell som fører til at fartøyet ikke kan seiles/kjøres videre. Godtgjørelse for båttredning/ assistanse/bergelønn eller vrakfjerning må ikke avtales uten Selskapets samtykke. Selv om slikt samtykke er gitt, eller Selskapet inngår slik avtale, skjer dette på sikredes regning og risiko dersom skaden ikke er omfattet av forsikringen.</p> <p>c. Skade som oppstår under transport Dekker skade på fartøy og tilbehør inntruffet under transport, forårsaket av en tilfeldig, plutselig ytre påvirkning.</p>
--	--

5. ERSTATNINGSPPGJØR/FORSIKRINGSSUM

5.1 Forsikringssum	<p>Forsikringssum Forsikringssummen inngår som grunnlag for premiefastsettelsen. Som forsikringssum for fartøy med tilbehør benyttes gjenanskaffelsesverdien. Det er forsikringstakers ansvar å sørge for regulering av forsikringssummen.</p> <p>Underforsikring Er forsikringssummen lavere enn forsikringsverdien, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og forsikringsverdien. For personlig løsøre og tilbehør med angitt forsikringssum på førsterisiko, erstattes skaden inntil denne summen.</p>
5.2 Erstatningsoppgjør båtskade	<p>Reparasjon Dersom skaden kan repareres, erstattes reparasjonsomkostningene. Er det ikke lønnsomt å reparere de skadede deler, skiftes de med likeverdige – eller i det alt vesentlige likeverdige – deler. Hvis reparasjon bare kan skje ved innsetting av nye deler og de utskiftede deler var forringet som følge av slitasje, tidligere skader, korrosjon, konstruksjonsfeil e.l. gjøres et skjønnsmessig fradrag i erstatningen for dette. Selskapet har rett til å overta utskiftede deler.</p> <p>Er en fullstendig reparasjon umulig, eller det vil medføre urimelige omkostninger i forhold til skadens innvirkning på båtens funksjon eller sjødyktighet, avgjør Selskapet hvorledes reparasjonen skal utføres. Ved reparasjon har sikrede krav på å få brakt fartøyet i sjødyktig stand. Det kan ikke kreves erstatning for tap som følge</p>

av at det etter reparasjonen er forringet i verdi, eller er forringet som regattabåt. Selskapet har rett til å bestemme at reparasjon skal foretas, og avgjøre hvor reparasjonen skal utføres.

Reparasjon kan bare påbegynnes med Selskapets samtykke. Eventuell verdiforringelse eller tap av garantiavtale etter fullført reparasjon erstattes ikke. Reklamasjonskrav på reparasjon må rettes til verkstedet.

Selskapet avgjør om meromkostninger til overtidsbetaling, flyfrakt og foreløpig reparasjon skal erstattes.

Består skaden av riper, skrammer, småbulker mv. som ikke har betydning for båtens funksjon, kan Selskapet bestemme at reparasjon ikke skal skje ved utskifting av delene. Selskapet avgjør hvorledes reparasjonen skal utføres, men sikrede har krav på å få tilbakeført båten til samme – eller i det alt vesentlig samme – funksjonelle stand som før skaden inntraff.

Kontantoppgjør

Selskapet kan etter avtale utbetale erstatning kontant. Bli reparasjon foretatt utenom verksted, erstattes arbeidspenger med 50 % av normalpris på verksted. Merverdiavgift erstattes bare når det kan dokumenteres at den er betalt.

Er utstyr utover båtens seriemessige utførelse gått tapt, eller reparasjon av dette etter Selskapets mening ikke er lønnsom, kan Selskapet foreta kontantoppgjør, eller erstatte gjenstanden med en tilsvarende – eller i det alt vesentlige tilsvarende – gjenstand.

Påløpt merverdiavgift erstattes etter fremlagte kvitteringer.

Totalskade og tap

Er båten gått tapt eller reparasjon etter Selskapets vurdering overstiger gjenanskaffelsesverdien eller ikke er teknisk mulig (totalskade), kan erstatningsoppgjør utbetales kontant beregnet etter reglene i dette punktet. Selskapet avgjør hvem som skal beholde den skadede gjenstanden. Hvis sikrede beholder gjenstanden, gjøres fradrag for markedsverdien av denne.

Ved tap av utstyr forbeholder Selskapet seg rett til å erstatte dette med tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende utstyr.

Oppgjør ved totalskade eller tap beregnes etter hvor mye det på skadedagen ville koste Selskapet å anskaffe tilsvarende, eller i det alt vesentlige tilsvarende, utstyrt båt/del. Dersom ikke andre fartøy av samme merke, modelltype eller årgang finnes i det norske markedet, vurderes gjenanskaffelsesverdien etter hva det på skadedagen vil koste Selskapet å anskaffe et fartøy med samme bruksområde i Norge.

Hvis sikrede beholder båten etter skaden, gjøres fradrag for vrakets verdi.

Ved totalskade på rigg gjøres alltid minst ett fradrag i skaden – eksklusive demonterings/monteringskostnader – for riggens alder etter etterfølgende tabell når denne utskiftes med ny:

Inntil 4 år	0 %	Inntil 11 år	35 %
Inntil 5 år	5 %	Inntil 12 år	40 %
Inntil 6 år	10 %	Inntil 13 år	45 %
Inntil 7 år	15 %	Inntil 14 år	50 %
Inntil 8 år	20 %	Inntil 15 år	55 %
Inntil 9 år	25 %	Over 15 år	60 %
Inntil 10 år	30 %		

Avskrivningstabellen brukes kun ved totalskade på rigg.

	<p>Skjønn</p> <p>Ved båtskade kan avgjørelse om følgende forhold tas ved skjønn hvis sikrede eller Selskapet krever det:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdifastsettelse • Skadeansettelse <p>Bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår får i så fall anvendelse. Skjønnen kan ikke med bindende virkning for partene ta stilling til skadeårsak og andre faktiske forhold som er avgjørende for Selskapets ansvar</p> <p>Ved ansvarsforsikring svarer Selskapet for erstatningskrav mot sikrede som rettmessig eier, bruker eller fører av det forsikrede fartøyet kan pådra seg etter bestemmelsene i avsnittet om ansvarsforsikring.</p> <p>Fører- og passasjerulykkesforsikring</p> <p>Se eget avsnitt.</p>
<p>5.3 Erstatningsoppgjør fastmontert utstyr</p>	<p>Forsikringsverdien for elektrisk/elektronisk utstyr og sikkerhetsutrustning, når dette skades uten at båten er påført totalskade, settes til hva det vil koste Selskapet å anskaffe ny tilsvarende – eller i det alt vesentlige tilsvarende - ting, på det tidspunkt skaden inntraff. Etter ett år fra tingen ble kjøpt som ny, reduseres forsikringsverdien med 5% pr år for hvert påbegynt år, maksimum 50%. For PC og annen navigasjonselektronikk er avskrivningen 10% pr påbegynt år, maksimum 80%.</p>
<p>5.4 Erstatningsoppgjør ved båtreddning</p>	<p>Transport av skadet fartøy. Ved erstatningsmessig skade, dekkes også rimelige omkostninger til transport/midlertidig reparasjon av skadet fartøy/tilbehør som er nødvendige for flytting fra det sted skaden skjedde, til nærmeste verksted som kan utføre reparasjonen.</p> <p>Ved avtale om brann-, tyveri- eller kaskoforsikring, dekkes omkostninger til fjerning av vrak med inntil 10 % av fartøyets forsikringssum, når dette er pålagt av offentlig myndighet. En forutsetning er at fartøyet har vært utsatt for de farer som forsikringsavtalen omfatter.</p> <p>Utgifter til hjemreise/reise videre eller opphold erstattes ikke.</p> <p>Dersom båten blir ubeboelig etter en dekningsmessig skade og fartøyet befinner seg mer enn 80 km fra hjemmehavn, vil forsikringen dekke nødvendige kostnader for losji og transport tilbake til hjemmehavn for eier og mannskap. Kostnader dekkes opp til kr 5.000 per skadehendelse og maks kr 10.000 per forsikringsår. Disse kostnadene må godkjennes på forhånd og dekkes i henhold til Statens regulativ.</p> <p>Bergelønn dekkes etter sjølovens kapittel 5, når fartøyet er utsatt for de farer som forsikringsavtalen omfatter.</p> <p>Godtgjørelse for båtreddning/assistanse/bergelønn eller vrakfjerning må ikke avtales uten Selskapets samtykke. Selv om slikt samtykke er gitt, eller Selskapet inngår slik avtale, skjer dette på sikredes regning og risiko dersom skaden ikke er omfattet av forsikringen.</p>
<p>5.5 Egenandeler</p>	<p>I erstatningsoppjøret fratrekkes den egenandel som fremgår av punktene nedenfor.</p> <p>Skal erstatningen avkortet/settes ned, gjøres dette før egenandelen er fratrukket. Når deler/gjenstander forsikret på vilkår for førsterisiko skades/går tapt samtidig med at fartøyet for øvrig påføres skade, foretas erstatningsberegningen slik:</p> <p>Etter at skadebeløpet for delene/gjenstandene inklusive eventuelt aldersfradrag er fastsatt, gjøres følgende beregning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er skadebeløpet for delene/gjenstandene større enn forsikringssummen for førsterisiko, og denne forskjellen er større enn egenandelen, fratrekkes ikke egenandel for skaden på fartøyet.

	<ul style="list-style-type: none"> • Er skadebeløpet for delene/gjenstandene større enn forsikringssummen for førsterisiko, og denne forskjellen er mindre enn egenandelen, fratrekkes denne rest i skaden på fartøyet. • Er skadebeløpet for delene/gjenstandene lik eller mindre enn forsikringssummen for førsterisiko, slås dette sammen med skadebeløpet for fartøyet og det trekkes en felles egenandel. <p>Hvis samme skadetilfelle fører til fradrag av flere egenandeler etter disse bestemmelser, anvendes kun en egenandel – den høyeste.</p> <p>Følgende egenandeler gjelder, hvis ikke annet fremgår av forsikringsbeviset:</p> <table border="1" data-bbox="507 562 1343 792"> <tr> <td>Ansvar</td> <td>kr 0</td> </tr> <tr> <td>Redningsforanstaltning, bergelønn, båtreddning</td> <td>kr 0</td> </tr> <tr> <td>Brann</td> <td>kr 4.000</td> </tr> <tr> <td>Tyveri</td> <td>kr 4.000</td> </tr> <tr> <td>Rettshjelp</td> <td>kr 4.000 – med tillegg av 20 % av det overskytende</td> </tr> </table> <p>Ved tyveri av utenbordsmotor reduseres egenandelen med kr 4.000 dersom motoren var låst/boltet fast med boltlås.</p> <p>Egenandelen reduseres med kr 4.000 ved tyveri av båt, dersom båten hadde FG-godkjent søke- og gjenfinningssystem montert og i drift på tyveritidspunktet eller hele fartøyet (inkludert motor) er merket med Securmark.</p> <p>For skade som inntreffer mens fartøyet er utleid, fordobles avtalt egenandel.</p> <p>Når båten vannfylles eller synker mens den ligger fortøyd eller hvis fortøyningen svikter, forhøyes egenandelen med kr 2.000, med mindre sikrede kan godtgjøre at båten er pårent av annen båt eller er truffet av annen gjenstand.</p>	Ansvar	kr 0	Redningsforanstaltning, bergelønn, båtreddning	kr 0	Brann	kr 4.000	Tyveri	kr 4.000	Rettshjelp	kr 4.000 – med tillegg av 20 % av det overskytende
Ansvar	kr 0										
Redningsforanstaltning, bergelønn, båtreddning	kr 0										
Brann	kr 4.000										
Tyveri	kr 4.000										
Rettshjelp	kr 4.000 – med tillegg av 20 % av det overskytende										
5.6 Ting som kommer til rette	<p>Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har Sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Sikrede må, dersom han/hun ønsker å beholde tingen, gi skriftlig beskjed om dette innen 21 dager etter at Selskapet har gitt beskjed om at gjenstanden er kommet til rette. Innen samme frist må erstatningen være tilbakebetalt. I motsatt fall tilfaller tingen Selskapet.</p> <p>Dersom Sikrede får kjennskap til at tingen er kommet til rette, plikter han/hun umiddelbart å varsle Selskapet om dette.</p>										
5.7 Regress	<p>Har Selskapet måttet foreta utbetaling for dekning av skade som det etter forsikringsvilkårene ikke svarer for, eller hvis premien ikke var betalt, plikter sikrede eller den ansvarlige å betale beløpet tilbake til Selskapet. Det samme gjelder i den utstrekning sikrede har gitt uriktige opplysninger om båtens tilstand i forbindelse med skade.</p>										

6. BEGRENSNINGER

6.1 Forsikringen omfatter ikke	<ol style="list-style-type: none"> Avbrudd. Avsavn. Verdiforringelse. Tap av arbeidsfortjeneste. Ekstra utenbordsmotor, jolle, gummibåt, seilbrett o.l., med mindre det fremgår av Forsikringsbeviset. Bøye med kjetting og moring, eller andre fortøyningsanordninger utenfor fartøyet. Bukker, presenninger og annet materiell til bruk under opplag. Ting av edelt metall, perler, edelstener, kunstgjenstander, pels, penger,
---------------------------------------	---

	<p>bankbøker, verdipapirer o.l. og ting bestemt til forbruk som proviant, brennstoff, maling o.l.</p> <p>i. Den del av skaden som skyldes materialtretthet, råte, korrosjon eller annen tæring. Dog erstattes følgeskaden dersom årsaken til skaden faller under ansvar-, delkasko-, eller kaskoforsikring.</p> <p>j. Skade som skyldes eller er en følge av snø- og istyngde, frost og issprengning, eller berøring med is. Dog erstattes skader forårsaket ved berøring med is når fartøyet ligger fortøyet i boblehavn tilhørende marina, båtforening e.l.</p> <p>k. Skade oppstått under trening til, eller deltakelse i hastighetsregatta (gjelder både motorbåt og seilbåt).</p> <p>l. Skade oppstått mens fartøyet er brukt i ervervsmessig virksomhet.</p> <p>m. Skade oppstått mens fartøyet er utleiet i næringsvirksomhet.</p> <p>n. Skade som den sikrede eller den som er ansvarlig for fartøyet har voldt forsettlig.</p> <p>o. Skade som den sikrede eller den som er ansvarlig for fartøyet har voldt ved grov uaktsomhet. Det avgjøres under hensyn til skyldgraden og omstendighetene for øvrig om Selskapet skal betale noe, og i tilfelle hvor mye.</p> <p>p. Skade som importør, selger, reparatør eller transportør er ansvarlig for. Fører sikredes krav ikke frem, og skaden ellers er erstatningsmessig, dekker Selskapet likevel skaden.</p> <p>q. Skade på motor alene, med mindre skaden er en følge av brann, lynnedslag, eksplosjon, tyveri, hæververk, sammenstøt, eller at skroget også har vært utsatt for kantring, synking eller ved brudd på rigg.</p> <p>r. Skade på seil alene som skyldes vind.</p> <p>s. Kaskoskade på løst utstyr og bagasje med mindre skaden er en følge av at fartøyet har vært utsatt for brann, lynnedslag, eksplosjon, tyveri, hæververk, sammenstøt, kantring, synking eller brudd på rigg.</p>
--	--

7. SKADEMELDING / PLIKTER VED SKADE

<p>7.1 Plikt til å melde skade</p>	<p>Skademelding til Selskapet Når skade er inntruffet, skal sikrede omgående gi Selskapet melding om skaden. Samtidig skal sikrede gi de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige og som Selskapet trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen. Dette omfatter også opplysninger som kan hentes fra elektronisk eller mekanisk registreringsutstyr i båten.</p> <p>Sikrede plikter å gjøre hva han/hun kan for å avverge eller begrense skaden.</p> <p>Selskapet har rett til på sikredes vegne å begjære sjøforklaring etter reglene i Sjølovens kapittel 14,II.</p> <p>Selskapet har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.</p> <p>Melding til politiet Brann-, tyveri-, hæververk- og personskade skal umiddelbart meldes til politiet. Andre skader skal meldes til politiet hvis Selskapet forlanger det.</p>
<p>7.2 Dokumentasjon</p>	<p>Ved tyveri av båten kan Selskapet kreve innlevert samtlige nøkler tilhørende denne.</p> <p>Ved tap av utstyr ut over båtens seriemessige utførelse, må sikrede legge frem dokumentasjon for dette.</p>
<p>7.3 Overdragelse av gjenstander</p>	<p>Når Selskapet har betalt erstatning, plikter sikrede på anmodning å overdra de erstattede gjenstander fri for heftelser.</p>

8. IDENTIFIKASJON OG ENDRING AV RISIKO

8.1 Identifikasjon	<p>Hvis sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlater, gjelder dette også ved tilsvarende handlinger eller unnlater foretatt av andre som med sikredes eller eierens samtykke er ansvarlig for båten.</p>
8.2 Endring av risiko	<p>Omfang Forbehold om å redusere erstatningen eller Selskapets ansvar ved endring av risikoen.</p> <p>Forsikringstakerens opplysningsplikt Endres risikoen for skade i forhold til den avtale inngåtte forsikringsavtalen, plikter forsikringstakeren straks å underrette Selskapet.</p> <p>Mislighold av opplysningsplikten Unnlater forsikringstakeren å gi beskjed til Selskapet om endringer i risikoen som betinger høyere premie enn den som er betalt, reduseres Selskapets ansvar ved båtskade til hva som svarer til forholdet mellom den premie som er betalt og den som skulle vært betalt. Ved ansvarsskade har Selskapet regress i tilsvarende forhold overfor forsikringstakeren.</p>
8.3 Hvilke forhold vurderes som risikoendring	<ol style="list-style-type: none"> Endring av motorbåt slik at dens hastighet kan overskride den hastighet som er angitt i forsikringsavtalen. Anvendelse av båten som strider mot forutsetninger gitt i forsikringsavtalen. Når det i forsikringsbeviset er angitt alder for yngste fører og føreren i skadeøyeblikket er yngre, økes egenandelen med kr 10.000. Endring av andre avtalte forutsetninger for reduksjon av forsikringspremien. Hvilke forutsetninger som er avtalt, vil fremgå av forsikringsavtalen.

9. SIKKERHETSFORSKRIFTER

9.1 Konsekvenser ved brudd på sikkerhetsforskrift	<p>Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til enhver tid overholdes. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller påse at de blir overholdt, kan Selskapet være helt eller delvis fri for ansvar (jf. FAL §. 4-8).</p>
9.2 Sikkerhetsforskrift for bruk og vedlikehold	<p>Båtens fører skal ha båtførerbevis/de eksamener som myndighetene krever for den klasse og brukstype båten tilhører. Fra 1.5.2010 vil det bl.a. være krav til at førere født etter 1980 skal ha båtførerbevis for å føre båt med lengde over 8 meter (26 fot), eller som har mer enn 25 hk.</p> <p>Båten skal være konstruert, utstyrt og vedlikeholdt i forhold til hvorledes den anvendes.</p> <p>Under bruk skal utenbordsmotor være forsvarlig festet til fritidsbåten.</p> <p>Forskrifter gitt av offentlig myndighet, klassifikasjonsselskap eller produsent skal overholdes. Dette gjelder bl.a. regler om:</p> <ul style="list-style-type: none"> fartsområde hastighet minste alder for fører lanterneføring motorstyrke passasjerantall alkoholpåvirkning <p>jf. Sjødygtighedsloven av 9.juni 1903 nr. 7 § 2, fritids- og småbåtloven av 26. juni 1998, nr 47 og forskrift 580 av 14. juni 1996 om produksjon og omsetning mv. av fritidsfartøy.</p>

9.3 Sikkerhetsforskrift for tyveri/hærverk	<p>Tilbehør, utenbordsmotor og utenbordsdrev skal være låst/boltet fast i skroget eller innelåst i fritidsbåten eller bygning. Allikevel skal påhengsmotor under 40 HK (fabrikantens angivelse av motorstørrelse) og utenbordsdrev alltid være innelåst i bygning mens båten ligger i opplag.</p> <p>Mens båten ligger i opplag begrenses dekningen for løst tilbehør til båten til inntil kr 20.000 (samlet verdi) og enkelt gjenstander til inntil kr 5.000. Personlig løsøre skal ikke være oppbevart /lagret om bord i fritidsbåten.</p> <p>Alle båter, samt kanoer, kajaker, oppblåsbare båter og seilbrett skal være forsvarlig fastlåst når de ikke er i bruk.</p> <p>Når båten befinner seg på tilhenger, skal tilhengeren være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fastlåst til trekkvognen eller • fastlåst til annet fast (forankrings)punkt eller • være forsvarlig sikret for å hindre at tilhengeren kan festes på et tilhengerfeste. <p>Nøkkel skal oppbevares adskilt fra båten.</p>
9.4 Sikkerhetsforskrift for brann	<p>Fritidsbåter med motor skal ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • minst ett brannslukningsapparat når fritidsbåten er inntil 33 fot (10 m) • minst 2 brannslukningsapparat når fritidsbåten er større enn 33 fot. <p>Dersom det om bord i fritidsbåten anvendes kokeapparat, varmeapparat, kjøleskap og lignende utstyr, eller utstyr drevet med brannfarlig væske eller gass, gjelder kravet til brannslukningsapparat selv om fritidsbåten ikke har motor. Forskrifter gitt av offentlig myndighet, klassifikasjonsselskap eller produsent overholdes.</p> <p>Brannslukningsutstyr skal være i god stand og klar til øyeblikkelig bruk og være lett tilgjengelig fra førerplassen. Apparat(ene) må kontrolleres ifølge fabrikantens anvisning.</p>
9.5 Sikkerhetsforskrift for tilsyn, opplag og transport	<p>Båten skal, når den ikke er i bruk, være forsvarlig fortøyd. Det skal føres forsvarlig tilsyn med den, dens tilbehør og fortøyninger og den skal holdes lens.</p> <p>For fritidsbåter som har skroggjennomføringer under vannlinjen og som befinner seg på vannet i tiden 01.11. – 31.03., skal disse ha montert stoppekran som skal være stengt når den ikke er i bruk.</p> <p>Under opplag skal fritidsbåten til enhver tid være forsvarlig oppstøttet og tildekket.</p> <p>Tilhenger som benyttes til transport av fritidsbåten skal være egnet til formålet, bl.a. hensett til konstruksjon, styrke, festeinnretninger og stabilitet.</p>

10. KORTTIDSFORSIKRING OG TILBAKEBETALING AV PREMIE

10.1 Korttidsforsikring og tilbakebetaling av premie	<p>Dersom forsikringen opphører eller dekningsomfanget reduseres i forsikringstiden, godskrives forsikringstakeren premie for gjenstående antall hele måneder av forsikringstiden (frem til hovedforfall) etter tabellen under:</p> <table border="1" data-bbox="507 421 946 931"> <thead> <tr> <th>Måned</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Januar</td><td>3 %</td></tr> <tr><td>Februar</td><td>3 %</td></tr> <tr><td>Mars</td><td>3 %</td></tr> <tr><td>April</td><td>8 %</td></tr> <tr><td>Mai</td><td>11 %</td></tr> <tr><td>Juni</td><td>14 %</td></tr> <tr><td>Juli</td><td>14 %</td></tr> <tr><td>August</td><td>14 %</td></tr> <tr><td>September</td><td>11 %</td></tr> <tr><td>Oktober</td><td>8 %</td></tr> <tr><td>November</td><td>5 %</td></tr> <tr><td>Desember</td><td>4 %</td></tr> </tbody> </table> <p>Ikke benyttet forsikringspremie refunderes. For lite betalt premie, for eksempel ved terminbetaling, innkreves.</p> <p>Ved bytte av båt godskrives ubrukt premie prosentvis i forhold til forsikringstiden uten hensyn til foranstående tabell.</p>	Måned		Januar	3 %	Februar	3 %	Mars	3 %	April	8 %	Mai	11 %	Juni	14 %	Juli	14 %	August	14 %	September	11 %	Oktober	8 %	November	5 %	Desember	4 %
Måned																											
Januar	3 %																										
Februar	3 %																										
Mars	3 %																										
April	8 %																										
Mai	11 %																										
Juni	14 %																										
Juli	14 %																										
August	14 %																										
September	11 %																										
Oktober	8 %																										
November	5 %																										
Desember	4 %																										

11. RETTSHJELP

11.1 Hvem forsikringen gjelder for	Forsikringstaker, eier og enhver rettmessig bruker av båten.
11.2 Hvor forsikringen gjelder	Norden
11.3 Hva er forsikret	<p>Når sikrede er part i tvist i egenskap av å være eier eller rettmessig bruker av den forsikrede båten, dekkes rimelige og nødvendige utgifter til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • advokat • retten • sakkyndige som er oppnevnt av retten eller på forhånd godkjent av Selskapet • vitner ved hovedforhandlinger og bevisoptak.
11.4 Domstoler	Tvisten må høre inn under de alminnelige domstoler.
11.5 Virkefelt	<p>Tvisten må ha oppstått mens forsikringen var i kraft. Med tvist forstås at et krav er fremsatt og bestridt, helt eller delvis - muntlig eller skriftlig. Vedvarende taushet hos motpart vil kunne ansees som tvist.</p> <p>Tvist oppstått før forsikringen trådte i kraft Rettshjelpgiftene dekkes ikke dersom sikrede ved forsikringens ikrafttreden var kjent med det som senere ble tvistegrunnlag, og forstod eller måtte forstå at tvisten kunne oppstå.</p>

	<p>Tvist etter at forsikringen er falt bort Selges båten og forsikringen faller bort, dekkes likevel tvist når sikrede er part i egenskap av selger eller tidligere eier.</p>
<p>11.6 Saksomkostninger ved forlik</p>	<p>Tilkjente saksomkostninger går til fradrag. Likevel dekkes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.</p> <p>Inngås forlik ved at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller ved forlik etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent saksomkostninger, må sikrede på forhånd ha godkjenning fra Selskapet dersom det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine egne omkostninger. Uten slik godkjenning fra Selskapet går tilkjente saksomkostninger i dommen eller i forliket til fratrukk i erstatningen.</p>
<p>11.7 Egenandel</p>	<p>Egenandelen er kr 4.000 med tillegg av 20 % av det overskytende. Det trekkes bare en egenandel for hver tvist, selv om det er flere parter på samme side. Det samme også om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saksanlegg.</p>
<p>11.8 Forsikringssum</p>	<p>Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til kr 80.000 selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpforsikring i forskjellige selskap, eller om den/de sikrede har rettshjelpdekning under flere forsikringer i ett eller flere selskap.</p> <p>En tvist er ikke å anse som flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saksanlegg.</p> <p>Selskapets ansvar er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av Selskapet på forhånd.</p>
<p>11.9 Forsikringen dekker ikke utgifter ved</p>	<p>a. Idømte saksomkostninger.</p> <p>b. Rettsgebyr i ankeinstans. Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler.</p> <p>c. Tvist som alene hører inn under namsmyndighetene jfr. Tvangsl. § 2-1.</p> <p>d. Tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, arv, krav om omstøtelse av gave, bodeling, oppløsning av de økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap samt skiftesaker.</p> <p>e. Tvist som gjelder inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.</p> <p>f. Tvist som gjelder straffesak, ærekrenkelsessak og erstatningskrav i slike saker når sikrede er mistenkt, siktet eller saksøkt.</p> <p>g. Tvist om erstatning etter skadeerstatningsloven, § 3-3 (visse personlige krenkinger), § 3-5 b og § 3-6 (ærekrenking og krenking av privatlivets fred).</p> <p>h. Tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltnings behandling unntatt fra dekning.</p> <p>i. Tvist som gjelder krav på bergelønn fremsatt av sikrede.</p> <p>j. Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv, herunder tvist som har sitt utspring i yrkesskade eller yrkessykdom.</p> <p>k. Utgifter pådratt før tvist har oppstått</p> <p>l. Tvist om advokatsalær eller utgifter til sakkyndige</p>

11.10 Sikredes informasjonsplikt	<p>Vil sikrede søke erstatning under rettshjelpdekningen, må Selskapet underrettes snarest mulig og senest ett år etter at advokat er engasjert. Underretningen skal skje skriftlig.</p> <p>Meldefristen ved tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak regnes fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandlingen er fullt ut utnyttet.</p> <p>Ved tvister som alene hører inn under en særdomstol regnes meldefristen fra det tidspunkt hvor saken bringes inn for de alminnelige domstoler.</p>
11.11 Sikredes øvrige plikter	<p>Sikrede velger selv en advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.</p> <p>Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp mest mulig, og bærer selv omkostninger forårsaket uten rimelig grunn.</p>
11.12 Andre bestemmelser	<p>Etter saksanlegg er Selskapets ansvar begrenset til de utgifter som etter rettens skjønn var nødvendig for å få saken gjennomført.</p> <p>Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan Selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.</p> <p>Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen.</p> <p>Ved krav om oppgjør har Selskapet den samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Før endelig oppgjør foretas, kan Selskapet kreve dokumentasjon for at egenandel er betalt. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.</p>

12. FØRER OG PASSASJERULYKKE

12.1 Hvem forsikringen gjelder for	<p>Når det fremgår av forsikringsbeviset at fører og passasjerulykkesforsikring er tegnet, gjelder dekningen beskrevet i dette avsnitt.</p> <p>Forsikringsavtalen omfatter alle personer som med eierens tillatelse er om bord.</p> <p>Føreren og eventuelle passasjerer er å anse som forsikret, og erstatningen tilfaller disse eller deres etterlatte.</p> <p>Ved død utbetales forsikringssummen til ektefelle/registrert partner/samboer som begunstiget. Begunstigelsen bortfaller:</p> <ul style="list-style-type: none"> • når det er avsagt dom for, eller er gitt bevilling til, separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig, eller • ved oppløsning av partnerskap i henhold til ekteskapslovens kap. 4, eller • hvis kriteriene for å regnes som samboer ikke er oppfylt. <p>Med samboer menes person som den forsikrede lever sammen med i ekteskaplignende eller partnerskaplignende forhold hvis det av Folkeregisteret fremgår at vedkommende har hatt samme bopel som forsikrede de siste 2 år, samt person som har felles bopel og felles barn med forsikrede. Når registrering i Folkeregistret ikke foreligger, er vedkommende likevel å anse som forsikredes samboer dersom andre bevis gjør det åpenbart at betingelsene i foregående setning er oppfylt.</p> <p>Dette gjelder likevel ikke dersom det på tidspunktet da forsikringstilfellet intrådte, forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap eller registrert partnerskap kan inngås.</p>
---	--

	<p>Et samboerforhold anses opphørt ved utløpet av den dagen partene flytter fra hverandre selv om det ikke er sendt melding om ny adresse til Folkeregisteret.</p> <p>Det er ikke adgang til å oppnevne begunstiget eller å overdra, pantsette eller på annen måte å stille et krav som sikkerhet for gjeld.</p> <p>Forsikringen omfatter ikke passasjer som er med båten mot betaling.</p>
12.2 Hva er forsikret	<p>Forsikringen omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erstatning ved død kr 100.000 så fremt forsikrede da denne døde, hadde ektefelle/registrert partner/samboer i live, eller forsørget barn. I motsatt fall er Selskapets erstatningsplikt begrenset til kr 20.000. • Erstatning ved fullstendig, livsvarig invaliditet kr 200.000, ved delvis invaliditet tilsvarende mindre del av beløpet.
12.3 Hvilke skader som dekkes	<p>Selskapet dekker ulykkeskade som rammer den forsikrede person når denne er om bord i båten. Er båten den direkte årsaken til skaden, svarer Selskapet også for ulykkeskade som rammer forsikrede som befinner seg utenfor denne. Med ulykkeskade forstås skade på legemet forårsaket ved en plutselig, ytre begivenhet – ulykkestilfelle – som inntreffer i forsikringstiden. Skade på sinnet alene, f. eks. sjokk, regnes ikke som ulykkeskade, med mindre det samtidig er oppstått legemsskade som medfører livsvarig og erstatningsmessig invaliditet.</p> <p>Har den forsikrede forsettlig fremkalt forsikringstilfellet, er Selskapet ikke ansvarlig. Selskapet er likevel ansvarlig hvis den forsikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling. Selskapet dekker ikke selvmord eller forsøk på selvmord med mindre kravstilleren kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnsforvirring – som skyldes ytre årsak – og ikke en sinnslidelse.</p>
12.4 Hvilke skader som ikke dekkes	<p>a. Ulykkeskade som skyldes sykdom, sykkelig tilstand eller anlegg, for eksempel skader som oppstår i forbindelse med epileptisk anfall, bevissthetstap, hjerneslag eller lignende. Forsikringen gjelder heller ikke følgende tilstander, selv om en ulykkeshendelse er utløsende årsak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slagtilfelle • Hjerteinfarkt • Kreft • Smertetilstander i rygg, med mindre smertene har oppstått som følge av røntgenologisk påvisbart brudd i ryggsøylen, og bruddet skyldes en ulykkeshendelse. <p>b. Er forsikringstilfellet grovt uaktsomt fremkalt og/eller omfanget av det økt som følge av grov uaktsomhet, kan Selskapets ansvar settes ned eller falle bort. Ved avgjørelsen skal det bl.a. legges vekt på skyldgraden, skadeforløpet, og om forsikrede var i selvforskyldt rus (Jf. FAL par 13-9).</p> <p>c. Ulykkeskade som skyldes frivillig deltakelse i slagsmål eller forbrytelse, eller er offer for gjengjeldelsesforhold i forbindelse med egen deltakelse i straffbar handling.</p>
12.5 Plikter ved skade	<p>a. Selskapet skal underrettes om dødsfall så snart som mulig. Selskapet har rett til å forlange obduksjon. Ved annen skade må den skadede snarest søke lege, underkaste seg regelmessig legebehandling og følge legens forskrifter (jf. FAL § 13-12).</p> <p>b. Den skadede plikter å la seg undersøke av lege som Selskapet utpeker. Hvis den skadede ikke oppfyller denne forpliktelse, kan Selskapet stoppe enhver utbetaling av erstatning. Undersøkelsen betales av Selskapet.</p> <p>Kan det antas at tilstanden vil bli bedret ved operasjon eller annen behandling –</p>

	<p>og den forsikrede uten rimelig grunn vegrer seg for å underkaste seg behandling – skal det likevel ved fastsettelse av den endelige invaliditetsgrad tas hensyn til den mulighet for bedring som slik behandling kan antas å ville ha medført.</p>
12.6 Dødsfall	<p>Har ulykkesskaden medført døden innen ett år, betales dødsfallserstatning. Eventuell invaliditetserstatning som måtte være utbetalt, kommer til fradrag. Dør den forsikrede av annen årsak innen ett år etter at ulykkesskaden inntraff, betales hverken dødsfalls- eller invaliditetserstatning. Dør den forsikrede senere enn ett år etter at ulykkesskaden inntraff, betales ikke dødsfallserstatning, men invaliditetserstatning.</p>
12.7 Livsvarig invaliditet	<p>Har ulykkesskaden innen 3 år medført invaliditet som antas å bli livsvarig, skal det betales invaliditetserstatning. For fullstendig livsvarig invaliditet betales hele forsikringssummen. For delvis invaliditet en tilsvarende mindre del av den, fastsatt på grunnlag av Arbeids- og sosialdepartementets invaliditetstabell nr. 373 av 21. april 1997 med følgende utvidelser og unn</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Ved tap av synet på ett øye når synet på det andre øyet mangler, settes invaliditetsgraden til 100 %. b. Tap av eller skade på lem eller organ som var fullstendig ubrukbart før ulykkesskaden inntraff, gir ikke rett til erstatning for invaliditet. Var et lem eller organ tidligere delvis tapt eller ubrukbart, gjøres det tilsvarende fradrag når invaliditetsgraden skal bestemmes. c. Erstatning for en og samme skade kan ikke overstige 100 % selv om flere lemmer eller organer er skadet.
12.8 Utbetaling av erstatning	<p>Erstatningen forfaller til betaling når den livsvarige invaliditetsgrad kan fastsettes, dog tidligst ett år etter at ulykkesskaden inntraff. Er det på et tidligere tidspunkt på det rene at Selskapet i hvert fall skal betale en del av det beløp som kreves, skal Selskapet utbetale et tilsvarende forskudd. Endelig oppgjør kan ikke utstå lenger enn tre år etter at ulykkesskaden inntraff – for barn under 18 år dog 5 år. Erstatningen skal fastsettes etter den invaliditetsgrad som antas å bli den endelige.</p>